

ZARZĄDZENIE NR 14 /12
DYREKTORA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE W TORUNIU
z dnia 28 grudnia 2012 r.
w sprawie
wprowadzenie Polityki zarządzania ryzykiem
w Miejskim Ośrodku Pomocy w Rodzinie w Toruniu.

Na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 68 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), w związku z Komunikatem Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF. Nr 15, poz. 84) i Zarządzenia nr 320 Prezydenta Miasta Torunia z dnia 14 sierpnia 2011 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego MOPR w Toruniu,

zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadzam Politykę zarządzania ryzykiem w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Toruniu, stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierzam zastępcom dyrektora, kierownikom komórek organizacyjnych oraz każdemu pracownikowi w zakresie posiadanych kompetencji i powierzonych obowiązków.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Toruń, 2012-12-28

Otrzymują:

1. Zastępca dyrektora ds. pomocy społecznej
1. Zastępca dyrektora ds. świadczeń rodzinnych
2. Główny księgowy
3. Kierownicy Działów:
 - Organizacyjno-Administracyjnego
 - Pomocy Środowiskowej
 - Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej
 - Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego
 - Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych
 - Świadczeń Rodzinnych
 - Świadczeń Alimentacyjnych
 - Dodatków Mieszkaniowych
5. Kierownik Zespołu Analiz, Sprawozdawczości i Doradztwa Metodycznego
6. Kierownik Klubu Integracji Społecznej
7. Koordynator Radców Prawnych

Załącznik do zarządzenia nr 14 /2012
z dnia 28 grudnia 2012 r.
Dyrektora MOPR w Toruniu
w sprawie wprowadzenia
Polityki zarządzania ryzykiem
w MOPR w Toruniu

Polityka zarządzania ryzykiem
w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie
w Toruniu

SPIS TREŚCI:

ROZDZIAŁ 1 PRZEPISY OGÓLNE	4
ROZDZIAŁ 2 CEL ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	5
ROZDZIAŁ 3 ZASADY ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA REALIZACJĘ POLITYKI ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	6
<u> </u> ODDZIAŁ 1 ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSOBOWA.....	6
<u> </u> ODDZIAŁ 2 ODPOWIEDZIALNOŚĆ ORGANIZACYJNA.....	7
ROZDZIAŁ 4 PROCES ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	7
<u> </u> ODDZIAŁ 1 PRZEPISY WPROWADZAJĄCE.....	7
<u> </u> ODDZIAŁ 2 IDENTYFIKACJA I OCENA CELÓW PROCESÓW W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY RODZINIE ORAZ REJESTR RYZYKA	8
<u> </u> ODDZIAŁ 3 OCENA POZIOMU RYZYKA	8
<u> </u> ODDZIAŁ 4 AKCEPTOWALNY POZIOM RYZYKA	12
<u> </u> ODDZIAŁ 5 RYZYKO REZYDUALNE I DZIAŁANIA MINIMALIZUJĄCE MIĘDZY NIM A AKCEPTOWALNYM POZIOMEM RYZYKA.....	12
<u> </u> ODDZIAŁ 6 MONITOROWANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	12
<u> </u> ODDZIAŁ 7 PRZEPŁYW INFORMACJI I RAPORTOWANIE NA TEMAT PROCESU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	13
ROZDZIAŁ 5 PRZEPISY KOŃCOWE.....	13

ROZDZIAŁ 1

PRZEPISY OGÓLNE

§ 1.

Niniejsza Polityka zarządzania ryzykiem, zwana dalej: „PZR”, określa zasady, proces oraz odpowiedzialność w zakresie zarządzania ryzykiem w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Toruniu, zwanym dalej MOPR. Stanowi ona także wykonanie obowiązków w zakresie kontroli zarządczej, określonych w ustawie o finansach publicznych oraz jest zgodna ze Standardami kontroli zarządczej określonymi przez Ministra Finansów dla sektora finansów publicznych.

§ 2.

Użyte w PZR określenia oznaczają:

- 1) ryzyko - możliwość wystąpienia zdarzeń (pozytywnych i negatywnych), które mogą mieć wpływ (szansa lub ryzyko) na realizację zamierzonych celów MOPR. Ryzyko jest mierzone oddziaływaniem (skutkami) i prawdopodobieństwem jego wystąpienia;
- 2) kluczowe ryzyko - możliwość wystąpienia zdarzeń (pozytywnych i negatywnych), które mogą mieć wpływ na realizację głównych celów MOPR;
- 3) zarządzanie ryzykiem – stały powtarzalny proces identyfikacji, analizy, reagowania i monitorowania ryzyka w MOPR. Ma na celu zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia celów i realizacji zadań MOPR, przy jednoczesnej minimalizacji strat i obniżeniu ryzyka do stanu akceptowalnego;
- 4) identyfikacja ryzyka – wskazanie wszystkich zagrożeń związanych z realizacją celów w MOPR;
- 5) analiza ryzyka – prawdopodobieństwo wystąpienia danego ryzyka i jego oddziaływania (skutków);
- 6) reakcja na ryzyko – działania, które należy podjąć w celu zmniejszenia danego ryzyka do akceptowalnego poziomu (tolerowanie, przeniesienie, wycofanie się, działanie);
- 7) monitorowanie ryzyka – część systemu zarządzania ryzykiem, która ma na celu zapewnienie skuteczności w osiągnięciu określonych celów MOPR m.in. poprzez bieżące zmiany i dostosowywanie;
- 8) proces – określony zestaw działań, zaprojektowanych w celu osiągnięcia wyznaczonego celu;
- 9) projekt - zorganizowany ciąg działań, zmierzający do osiągnięcia wyznaczonego celu.
- 10) cel – pożądany stan rzeczy, do którego dąży MOPR, określony w co najmniej rocznej perspektywie;
- 11) ryzyko inherentne (pierwotne) – ryzyko, które w sposób nieodłączny związane jest z daną działalnością i które nie uwzględnia istnienia siły mechanizmów kontrolnych;
- 12) mechanizmy kontrolne – zasady określone przez przepisy prawa obowiązujące w MOPR (Regulamin Organizacyjny, regulamin kontroli wewnętrznej, regulamin kontroli zarządczej oraz zasady dobrej praktyki) lub zarządzenia kadry kierowniczej, mające ograniczyć prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka lub zniwelować skutki zaistniałego ryzyka;
- 13) ryzyko kontroli – możliwość nie zadziałania w zamierzony sposób istniejących

- mechanizmów kontroli;
- 14) ryzyko rezydualne (pozostałe) - ryzyko jakie pozostaje po zastosowaniu przez kierownictwo MOPR, działań zmierzających do zmniejszenia ryzyka w szczególności po zastosowaniu mechanizmów kontrolnych;
 - 15) apetyt na ryzyko/akceptowalny poziom ryzyka - wielkość, poziom ryzyka i jego skutków, jaką władze MOPR są gotowe w dowolnym czasie zaakceptować, tolerować przy realizacji danego celu, bez wdrożenia dodatkowych mechanizmów kontrolnych bądź usprawnienia już istniejących;
 - 16) właściciel ryzyka – dział lub osobę odpowiedzialną za realizację danego celu oraz zarządzanie ryzykiem, mającą kompetencje do podjęcia działań zaradczych w stosunku do obszaru, którym zarządza;
 - 17) właściciel procesu – osoba odpowiedzialna za całokształt procesu;

§ 3.

Na system zarządzania ryzykiem składają się następujące elementy:

- 1) środowiska wewnętrznego;
- 2) ustalania celów;
- 3) identyfikacja ryzyk mających wpływ na realizację celów;
- 4) ocena ryzyk w ujęciu pierwotnym;
- 5) identyfikacja i ocena mechanizmów kontroli;
- 6) ocena ryzyk w ujęciu po mechanizmach kontrolnych;
- 7) zasady reakcji na wystąpienie ryzyk;
- 8) monitorowanie ryzyk;
- 9) ustalenie akceptowanego poziomu każdego z ryzyk;
- 10) zasady sprawozdawczości na temat zakresu ryzyk i systemu kontroli zarządczej;
- 11) narzędzia wspierające system zarządzania ryzykiem.

ROZDZIAŁ 2 CEL ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

§ 4.

1. Głównym celem wprowadzenia PZR w MOPR jest identyfikacja potencjalnych zdarzeń, które mogą mieć wpływ na działanie jednostki oraz utrzymanie ryzyka w ustalonych granicach dając rozsądne zapewnienie realizacji celów.
2. Wprowadzenie PZR ma na celu również wspomaganie kierownictwa MOPR w wypełnianiu ich podstawowego celu, jakim jest misja jednostki „ Doskonalenie świadczonych usług drogą do zwiększenia skutecznego działania na rzecz mieszkańców Torunia”
3. Wdrożenie procedur zarządzania ryzykiem ma na celu:
 - 1) zapewnienie ram systemowych, dzięki którym działalność jednostki będzie prowadzona w sposób spójny i kontrolowany;
 - 2) usprawnienie procesu podejmowania decyzji, planowania i określania priorytetów;
 - 3) efektywniejsze wykorzystanie zasobów finansowych i ludzkich MOPR oraz zapobieganie stratom finansowym;
 - 4) budowanie i ochronę wizerunku MOPR;

- 5) dostosowanie się do nowych wymogów prawnych i standardów;
- 6) poprawę efektywności działania;
- 7) poprawę jakości świadczenia usług;
- 8) skuteczne zarządzanie projektami;
- 9) zapewnienie mechanizmów kontroli adekwatnych do ryzyk;
- 10) propagowanie etycznych zachowań w bieżącej pracy;
- 11) zapewnienie zasad rzetelności i gospodarności zapobiegającym oszustwom i marnotrawstwu mienia.

§ 5.

1. Ograniczenie ryzyk prowadzone jest poprzez zaprojektowanie i wdrożenie odpowiednich mechanizmów kontrolnych.
2. PZR została opracowana przy uwzględnieniu specyficznych cech i uwarunkowań środowiskowych MOPR.
3. PZR stanowi skuteczne narzędzie umożliwiające kierownictwu MOPR w radzeniu sobie z niepewnością i związaną z nią ryzykiem i szansami.

ROZDZIAŁ 3 ZASADY ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA REALIZACJĘ PZR

ODDZIAŁ 1 ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSOBOWA

§ 6.

1. Za realizację PZR na poziomie strategicznym odpowiada dyrektor, poprzez:
 - 1) kształtowanie i wdrażanie polityki zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad nią;
 - 2) identyfikację ryzyka i ich ocenę na poziomie strategicznym;
 - 3) zdefiniowanie obszarów działania;
 - 4) określenie i zatwierdzenie poziomu akceptowalnego ryzyka;
 - 5) ogłaszanie i wdrażanie procedur zarządzania ryzykiem, w tym monitorowanie skuteczności mechanizmów kontroli;
 - 6) wyznaczanie właścicieli procesów oraz ryzyk w fazie strategicznego zarządzania ryzykiem.
2. W proces identyfikacji i oceny ryzyk na poziomie strategicznym włączeni są zastępcy dyrektora.
3. Dyrektor może przypisać odpowiedzialność za zarządzanie kluczowym ryzykiem właściwemu merytorycznie zastępcy dyrektora.

§ 7.

1. W ramach powierzonych zadań zastępcy dyrektora, kierownicy komórek organizacyjnych oraz osoby na samodzielnych stanowiskach są odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem występującym w działaniach swojej komórki organizacyjnej.
2. Dyrektorzy, kierownicy komórek organizacyjnych oraz osoby na samodzielnych stanowiskach są właścicielami ryzyk, które występuje w działaniach kierowanej przez nich komórki organizacyjnej.

3. Zarządzanie ryzykiem obejmuje w szczególności:
 - 1) identyfikację ryzyka na etapie planowania;
 - 2) ocenę ryzyka w wyniku ustalenie oddziaływania i prawdopodobieństwa ;
 - 3) podejmowanie reakcji na ryzyko, w szczególności wykonywanie działań kontrolnych;
 - 4) określenie akceptowanego poziomu ryzyka;
 - 5) raportowanie na temat ryzyka oraz jego monitorowanie.
4. Osoby określone w ust. 1, mogą delegować wykonywanie części lub wszystkie z powyższych działań na swoich podwładnych, nie mogą jednak delegować na nich odpowiedzialności za te działania.

§ 8.

1. Pozostali pracownicy MOPR, powinni znać i przestrzegać PZR.
2. Osoby określone w ust. 1, w zakresie swoich kompetencji są zobowiązani do:
 - 1) informowania przełożonych o wszelkich zdarzeniach, które mogą doprowadzić do ujemnych skutków w działalności MOPR, w tym o potencjalnych nowych ryzykach lub istotnych zmianach poziomu ryzyk zdefiniowanych w Rejestrze Ryzyka;
 - 2) monitorowania poziomu ryzyk zdefiniowanych w Rejestrze Ryzyka MOPR w zakresie, w jakim występują one w działaniach zespołu pracownika;

ODDZIAŁ 2 ODPOWIEDZIALNOŚĆ ORGANIZACYJNA

§ 9.

1. Każda z komórek organizacyjnych MOPR, w zakresie swojej odpowiedzialności i w oparciu o Regulamin organizacyjny, utrzymuje cząstkowy Rejestr Ryzyka (w odniesieniu do procesu), oraz przedstawia go do końca stycznia każdego roku osobie wyznaczonej przez Dyrektora MOPR.
2. Niezależnie od powyższego obowiązku, każdy nowy projekt (zadanie) powinien być poddawany analizie ryzyka na etapie planowania.

ROZDZIAŁ 4 PROCES ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

ODDZIAŁ 1 PRZEPISY WPROWADZAJĄCE

§ 11.

1. Proces zarządzania ryzykiem funkcjonuje w otoczeniu określonym przez wytyczone mu cele, strukturę organizacyjną MOPR, zakresy odpowiedzialności pracowników i działów MOPR oraz istniejące i planowane procesy.
2. Proces zarządzania ryzykiem realizowany jest na bieżąco w sposób ciągły przez wszystkich pracowników MOPR zgodnie z zakresem odpowiedzialności określonym

w rozdziale 3.

ODDZIAŁ 2 IDENTYFIKACJA I OCENA CELÓW PROCESÓW W MIEJSKIM OŚRODKU POMOCY RODZINIE ORAZ REJESTR RYZYKA

§ 12.

1. Identyfikacji ryzyk dokonuje się w odniesieniu do celów MOPR i związanych z nimi procesami w działalności MOPR.
2. Identyfikacja ryzyk dokonywana jest co najmniej raz do roku.

§ 13.

Dokumentowanie działań polegających na identyfikacji i analizie procesów i związanych z nimi celów MOPR, jak również ryzyk z nimi związanych odbywa się za pomocą Rejestru Ryzyka, zwanego dalej: „Rejestrem”, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszej Polityki zarządzania ryzykiem.

§ 14.

1. Rejestr, o którym mowa w § 13 powinien być aktualizowany na bieżąco.
2. Właściciel procesu w trakcie rocznej oceny ryzyka, poprzez opracowanie częściowego Rejestru Ryzyka, poświadczają kompletność procesów, celów oraz ryzyk w swoich procesach albo zgłasza potrzebę dodania nowego procesu, celu lub ryzyka. Zgłoszenie trafia do osoby wyznaczonej przez Dyrektora MOPR, która po uzgodnieniach z Dyrektorem modyfikuje Rejestr.

ODDZIAŁ 3 OCENA POZIOMU RYZYKA

§ 15.

1. Celem oceny ryzyka jest porównanie dla każdego z ryzyk akceptowalnego poziomu ryzyka z poziomem faktycznym tak, aby wskazać te ryzyka, dla których mechanizmy kontrolne je ograniczające są niewystarczające.
2. Zidentyfikowane ryzyko pierwotne (ryzyko inherentne) należy poddać ocenie mając na uwadze prawdopodobieństwo wystąpienia danego ryzyka oraz jego oddziaływania (skutki) na procesy i cele MOPR bez uwzględnienia mechanizmów kontrolnych.
3. Wskazanie mechanizmów kontroli dla każdego ryzyka dzięki, którym uzyskana zostanie ocena ryzyk po uwzględnieniu mechanizmów kontroli (ryzyko rezydualne)
4. Dla określenia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka przyjmuje się następująca skalę:

Stopień prawdopodobieństwa	Opis	Stopień skali
Bardzo wysoki	Ryzyko może wystąpić raz na 3 tygodnie lub częściej	4
Wysoki	Ryzyko może wystąpić raz na miesiąc	3
Średni	Ryzyko może wystąpić raz na 3 miesiące	2
Niski	Ryzyko może wystąpić z częstotliwością raz na 6 miesięcy lub rzadziej	1

5. Dla określenia oddziaływania (skutków) ryzyka przyjmuje się następującą skalę:

Skutki	Opis	Skala
Bardzo poważne	Cele organizacji Zdarzenie, które ma fundamentalny wpływ na osiągnięcie celów organizacji	4
	Zgodność z regulacjami Poważna niezgodność z przepisami prawa stanowiąca bardzo prawdopodobne zagrożenie karą lub procesem sądowym	
	Reputacja Długotrwałe informacje (powyżej 1 tygodnia) w mediach ogólnokrajowych odnośnie MOPR szkodę pracowników, klientów lub skarbu państwa.	
Poważne	Cele organizacji Zdarzenie, które będzie miało długoterminowy negatywny wpływ i szerokie konsekwencje dla działania organizacji	3
	Zgodność z regulacjami Średnia niezgodność z przepisami prawa stanowiąca zagrożenie karą lub procesem sądowym lub poważna niezgodność z postanowieniami umów stanowiąca bardzo prawdopodobne zagrożenie procesem sądowym	
	Reputacja Ograniczone informacje (do I tygodnia) w mediach ogólnokrajowych odnośnie MOPR szkodę pracowników, klientów lub skarbu państwa	
Średnie	Cele organizacji Zdarzenie, które może mieć negatywny wpływ jeżeli nie będzie zarządzane, ale wymaga dodatkowych zasobów i zaangażowania	

	kierownictwa.	2
	Zgodność z regulacjami Niska niezgodność z przepisami prawa lub średnia niezgodność z postanowieniami umów, stanowiąca zagrożenie procesem sądowym lub poważna niezgodność z procedurami wewnętrznymi.	
	Reputacja Długotrwałe (powyżej 1 tygodnia) informacje w mediach regionalnych lub lokalnych o działaniu MOPR szkodę pracowników, klientów lub skarbu państwa.	
Niskie	Cele organizacji Zdarzenie, które może być zarządzane w normalnym trybie działalności operacyjnej. Konieczność dedykowanych, ale standardowych działań w celu ograniczenia wpływu	1
	Zgodność z regulacjami Średnia lub niska niezgodność z procedurami wewnętrznymi lub niska niezgodność z postanowieniami umów, nie stanowiąca zagrożenia postępowaniem sądowym.	
	Reputacja Ograniczone (pojawiające się nie dłużej niż 1 tydzień) informacje w mediach regionalnych lub lokalnych o działaniu MOPR szkodę pracowników, klientów lub skarbu państwa.	

6. Całościowa wartość ryzyka (poziom ryzyka) jest iloczynem przyznanym ryzyku przy ocenie jego prawdopodobieństwa i oddziaływania (skutków).

Poziom ryzyka	Przedział zaszerogowania
bardzo wysokie	12 – 16
Wysokie	9 – 12
Średnie	5 – 8
Niskie	1 – 4

7. W celu skutecznego podejmowania działań przyjmuje się następującą Mapę Ryzyk

Oddziaływanie (skutek)	4	Kwadrat II WYKRYJ I MONITORUJ Ryzyka znaczące, ale prawdopodobieństwo ich wystąpienia niższe. Powinno się stosować kontrole wykrywające, by uzyskać zapewnienie, że ryzyka o dużym znaczeniu będą wykryte zanim pojawią się ich konsekwencje.	Kwadrat I ZAPOBIEGAJ U ŹRÓDŁA Ryzyka w tym kwadracie zaliczają się do podstawowych i najważniejszych. Zagrożają osiągnięciu celów. Są znaczące, jeśli chodzi o konsekwencje, a prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest znaczące. Powinny być zredukowane lub wyeliminowane poprzez kontrole zapobiegawcze.		
	3				
	2	Kwadrat IV MINIMALNA KONTROLA Ryzyka z tego obszaru nie są znaczące i prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest niskie. Wymagają minimalnego monitoringu i kontroli chyba, że następna ocena ryzyka wykaże, że przeszły do innej kategorii.	Kwadrat III MONITORUJ Te ryzyka mają mniejsze znaczenie, ale jest wysokie prawdopodobieństwo ich wystąpienia. Powinny być monitorowane, by upewnić się, że są właściwie zarządzane oraz, że ich znaczenie nie wzrośnie przy zmieniających się warunkach działania.		
	1				
		1	2	3	4
		Prawdopodobieństwo			
	4	8	12	16	
	3	6	9	12	
	2	4	6	8	
	1	2	3	4	

ODDZIAŁ 4 AKCEPTOWALNY POZIOM RYZYKA

§ 16.

1. Poziom akceptowalnego ryzyka ustalany jest w oparciu o dane zawarte w Rejestrze Ryzyk przez MOPR lub osoby określone w § 6 ust. 3, po przekroczeniu tego poziomu jednostka naraża się na ryzyko.
2. Właściciel ryzyka na podstawie cząstkowych rejestrów ryzyk dokonuje przynajmniej raz w roku określenia poziomu akceptacji oraz ocenę dla wszystkich swoich ryzyk.
3. Właściciel ryzyka może w trakcie roku zgłosić potrzebę modyfikacji akceptowanego poziomu ryzyka lub oceny ryzyka. Zgłoszenie trafia do osoby wyznaczonej przez Dyrektora, która po konsultacji modyfikuje Rejestr.

ODDZIAŁ 5 RYZYKO REZYDUALNE I DZIAŁANIA MINIMALIZUJĄCE MIĘDZY NIM A AKCEPTOWALNYM POZIOMEM RYZYKA

§ 17.

1. Po przekroczeniu poziomu akceptowalnego ryzyka, właściciel ryzyka podejmuje decyzję o zastosowaniu mechanizmów kontrolnych (np. procedura, rozdział obowiązków, obowiązkowy audyt zewnętrzny, wizyty na miejscu itp.).
2. Po zastosowaniu mechanizmów kontrolnych dokonuje się ponownej oceny poziomu ryzyka (ryzyko rezydualne).
3. Po dokonaniu oceny ryzyka rezydualnego (ryzyka po mechanizmach kontrolnych) porównuje się je z akceptowanym poziomem ryzyka w celu podjęcia decyzji co do zastosowania konkretnych działań.
4. Jeżeli między poziomem ryzyka akceptowalnego a poziomem ryzyka rezydualnego istnieje duża ujemna różnica, należy podjąć decyzje co do wzmocnienia zastosowanych mechanizmów kontrolnych lub opracowanie i wdrożenie nowych albo zwiększenia akceptowalnego poziomu ryzyka.
5. Jeżeli między poziomem ryzyka akceptowalnego a poziomem ryzyka rezydualnego istnieje duża dodatnia różnica, należy podjąć decyzje co do redukcji zastosowanych mechanizmów kontrolnych lub opracowanie i wdrożenie nowych albo zmniejszenie akceptowalnego poziomu ryzyka.
6. Powzięte decyzje co do sytuacji określonych w ust. 4 i 5 powinny zostać ujęte w Rejestrze wraz z opisem działania osoby odpowiedzialnej za jego realizację oraz termin realizacji przewidywanych zamian. Podjętą decyzję należy traktować jako Plan działania, który podlega monitorowaniu.

ODDZIAŁ 6 MONITOROWANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

§ 18.

1. Proces monitorowania ryzyka ma charakter ciągły i winien być wykonywany na każdym szczeblu zarządzania w ramach sprawowania kontroli zarządczej, który pozwala na podjęcie decyzji w odpowiednim czasie.
2. Monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem jest realizowane przez:
 - 1) Dyrektora poprzez zaakceptowanie realizacji Planu działania MOPR oraz poprzez wydanie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej w zakresie zarządzania ryzykiem;
 - 2) Bieżącą analizę poziomu ryzyka w MOPR zajmuje się osoba wyznaczona przez Dyrektora do zadań której należy bieżąca koordynacja i cykliczne raportowania na temat ryzyk;
 - 3) właściciela procesu, który monitoruje zidentyfikowane ryzyko, Plan działania oraz mechanizmy kontrolne pod kątem ich efektywności dokonując na bieżąco oceny prawdopodobieństwa wystąpienia tego ryzyka i jego skutków;
 - 4) pracowników MOPR, którzy mają prawo i obowiązek zgłaszania przełożonym istniejącego ryzyka na ich stanowisku pracy oraz kadre kierowniczą, która ma obowiązek wspierać działania pracowników zmierzające do zminimalizowania potencjalnego ryzyka.

ODDZIAŁ 7

PRZEPIŹYW INFORMACJI I RAPORTOWANIE NA TEMAT PROCESU ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

§ 19.

Przepływ informacji i raportowanie na temat procesu zarządzania ryzykiem obejmuje:

- 1) przekazywanie cząstkowych Rejestrów Ryzyka przez właścicieli ryzyk/ryzyka do osoby wyznaczonej przez dyrektora;
- 2) przygotowywanie raportów rocznych przez osobę wyznaczoną przez Dyrektora dla potrzeb oceny systemu zarządzania ryzykiem przez dyrektora;
- 3) informowanie przez pracowników swoich przełożonych o wszelkich zdarzeniach, które mogą doprowadzić do ujemnych skutków w działalności MOPR, które mogą negatywnie wpływać na jej realizację celów oraz naruszyć jej wizerunek, w tym o potencjalnych nowych ryzykach lub istotnych zmianach poziomu ryzyk zdefiniowanych w Rejestrze.

ROZDZIAŁ 5

PRZEPISY KOŃCOWE

§ 20.

Wprowadza się system wdrażania procesu zarządzania ryzykiem, poprzez zapoznanie wszystkich pracowników MOPR z niniejszą procedurą zarządzania ryzykiem oraz poprzez dyskusje w komórkach organizacyjnych MOPR dot. potencjalnego ryzyka.

§ 21.

Wszyscy pracownicy MOPR są zobowiązani do przestrzegania zasad i procedur określonych w niniejszej PZR.

§ 22.

1. PZR i procedury zarządzania ryzykiem podlegają raz na rok przeglądowi dokonywanemu w celu ich aktualizacji.
2. Projekt aktualizacji PZR oraz procedur zarządzania ryzykiem przygotowuje osoba wyznaczona przez Dyrektora.
3. Każda aktualizacja PZR i procedur zarządzania ryzykiem podlega akceptacji Dyrektora.